

Številka: 018-104/2023-10
Datum: 17. 10. 2023

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/11 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu Sama Červeka kot predsednika senata ter Marka Medveda kot člana senata in mag. Zlate Jerman kot članice senata v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Analitski sistem za določanje biokemijskih in imunokemijskih preiskav s pripadajočim laboratorijskim materialom, servisom, sistemom za pripravo demineralizirane vode in sistemom za arhiviranje vzorcev*« na podlagi zahtevkov za revizijo vlagateljev (1) INTEREXPORT mednarodna trgovina, d.o.o., Potok pri Komendi 12, 1218 Komenda (v nadaljevanju: prvi vlagatelj) in (2) MEDIS, farmacevtska družba, d.o.o., Ljubljana, Brnčičeva ulica 1, 1231 Ljubljana - Črnuče, ki ga po pooblastilu zastopa Odvetniška družba Brezovec, o.p., d.o.o., Beethovnova ulica 7, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: drugi vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Zdravstveni dom Koper - Casa della Sanita Capodistria, Dellavallejeva ulica 3, 6000 Koper - Capodistria (v nadaljevanju: naročnik), 17. 10. 2023

odločila:

1. Obravnavanje zahtevkov za revizijo prvega in drugega vlagatelja se združi v en revizijski postopek.
2. Zahtevku za revizijo prvega vlagatelja se ugotovi in se razveljavi odločitev naročnika, kot izhaja iz dokumenta »Obvestilo o zavrnitvi vseh ponudb« št. JN/EU_01/2023 z dne 16. 8. 2023.
3. Zahtevek za revizijo drugega vlagatelja se zavrne kot neutemeljen.
4. Naročnik je dolžan prvemu vlagatelju povrniti stroške postopka pravnega varstva v višini 2.080,00 EUR, v roku 15 dni od prejema tega sklepa, v primeru zamude skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi do plačila. Višja stroškovna zahteva prvega vlagatelja se zavrne.
5. Zahteva drugega vlagatelja za povrnitev stroškov pravnega varstva se zavrne.

Obrazložitev:

Obvestilo o predmetnem javnem naročilu, ki ga naročnik oddaja v odprtem postopku po 40. členu Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3), je bilo 16. 6. 2023 objavljeno na Portalu javnih naročil pod št. objave JN003896/2023-B01 in 19. 6. 2023 v Dodatku k Uradnem listu Evropske unije pod št. objave 2023/S 116-364397 (s popravkom pod št. objave JN003896/2023-K01 z dne 13. 7. 2023 oziroma pod št. objave 2023/S 134-427384 z dne 14. 7. 2023).

Naročnik je 16. 8. 2023 sprejel in istega dne na Portalu javnih naročil objavil »Obvestilo o zavrnitvi vseh ponudb« št. JN/EU_01/2023 (v nadaljevanju: izpodbijana odločitev), iz katerega izhaja, da se javno naročilo ne odda, ker sta ponudbi obeh ponudnikov (tj. prvega in drugega vlagatelja) nedopustni.

Za ponudbo prvega vlagatelja je naročnik v izpodbijani odločitvi navedel, 1.) da iz nje ni razvidno izpolnjevanje kriterija ponujene količine reagentov glede na stabilnost pakiranja po odprtju ter 2.) da je prvi vlagatelj namesto obrazca »OBR_3_1b_Tehnične specifikacije«, ki ga je naročnik predvidel v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila (v nadaljevanju tudi: razpisna dokumentacija), v ponudbi predložil lastne obrazce, s katerimi je spreminjal vsebino navedenega obrazca, pri čemer je v zvezi s temi obrazci podal tudi vse svoje ugotovitve. Ker pozivanje k dopolnitvi glede na 89. člen ZJN-3 ter upoštevajoč načelo enakopravne obravnave in načelo transparentnosti ne bi bilo mogoče, je naročnik ponudbo prvega vlagatelja zavrnil kot nedopustno.

Za ponudbo drugega vlagatelja je naročnik v izpodbijani odločitvi navedel, 1.) da s ponujeno opremo in ponujenim kontrolnim materialom ne izpolnjuje zahtev naročnika iz 18. točke Splošnih zahtev (ker ni omogočena zunanja medlaboratorijska primerjava kontrole s t. i. »peer group« primerjalno skupino proizvajalca Bio-Rad Unity Real Time, ki ga naročnik trenutno uporablja v laboratoriju) ter 2.) da zaradi ugotovljenih nepravilnosti v priloženi tehnični dokumentaciji (v delu »Navodila za uporabo_rtg«, »Biokemija«) in posledično nezadostnih oziroma neustreznih dokazil ponudba ne ustreza zahtevam naročnika. Upoštevajoč navedeno je naročnik tudi ponudbo drugega vlagatelja ocenil kot nedopustno.

Prvi vlagatelj je 28. 8. 2023 vložil zahtevek za revizijo, v katerem predlaga, da se razveljavi izpodbijano odločitev, zahteva pa tudi povrnitev priglašениh stroškov pravnega varstva. Najprej utemeljuje nepravilnost prvega naročnikovega razloga za zavrnitev njegove ponudbe in v okviru tega podaja izračune za ponujeno količino reagentov glede na stabilnost pakiranja po odprtju.

V nadaljevanju zatrjuje, da v nasprotju z naročnikovo argumentacijo ni dvoma, da je ponudba pripravljena popolno in celovito ter da so bila pri njeni pripravi v celoti upoštevana navodila, ki jih je v razpisni dokumentaciji določil naročnik. Navaja, da je naročnik v točki 10 zapisal, da ponudbo med drugim sestavlja »izpolnjena specifikacija s prilogami OBR_3_1b«, in v zvezi s tem zatrjuje, da nikakor ni spreminjal dikcij, zahtev ali besedil, vezanih na tehnične specifikacije, temveč je specifikacijo v celoti izpolnil ter s tem sledil navodilom naročnika. Prav tako je ponudbi priložil ustrezno dokumentacijo, s katero je izkazal izpolnjevanje tehničnih zahtev. Dalje zatrjuje, da v ponudbi predložen dokument »Izjava« ne predstavlja vsebinske spremembe ponudbe, saj je v njem podana njegova izjava (kot dodatna zaveza), da bo izpolnil vse naročnikove zahteve, spreminjanje slovnične oblike stavkov v lastno pripravljenem dokumentu pa ne predstavlja vsebinske spremembe ponudbe oziroma naročnikovih pogojev, saj se pomen besedila ni spremenil. Poudarja, da mora biti naročniku znano, da ponudniki niso dolžni ponudbe predložiti na obrazcih, ki jih pripravi naročnik, ampak smejo predložiti dokumente, izdelane s strani ponudnika, ki vsebinsko ustrezajo naročnikovim obrazcem oziroma ki potrjujejo izpolnjevanje

zahtev naročnika (ob tem se sklicuje na odločitvi Državne revizijske komisije v zadevah št. 018-081/2019 in št. 018-356/2006). Prvi vlagatelj dalje meni, da so očitki naročnika, da je v lastnem obrazcu »Izjava« izpustil stolpec za izpolnjevanje zahtev ponudnika in stolpec dokazil, v celoti neutemeljeni, saj je navedena stolpca ustrezno izpolnil v obrazcu »OBR_3_1b_Tehnične specifikacije«. Naročniku očita tudi, da je izpodbijana odločitev na več mestih nerazumljiva, saj iz podanih ugotovitev ni razvidno, ali naročnik z njimi ugotavlja nedopustnost ponudbe ali zgolj povzema vsebino v ponudbi priloženega obrazca »Izjava«. Prav tako naročniku očita nezadostno obrazloženost izpodbijane odločitve delu, ki se nanaša na točko 5 v razdelku »Biokemija«, zaradi česar je v tem delu ni mogoče preizkusiti, navedeno pa posega v njegovo pravico do uveljavljanja učinkovitega pravnega varstva.

Dalje kot nepravilne označi naročnikove navedbe v zvezi s predloženim obrazcem »Tehnične specifikacije« in poudarja, da je pri določenih točkah v tem obrazcu kot dokazilo navedel dokazila proizvajalca, za določene pa dokument »Izjava«, saj dokazila proizvajalca za izkazovanje teh zahtev niso na voljo, zato jih je nemogoče dokazati z originalnimi navodili. Ker se tako izpolnjevanje določenih zahtev lahko dokaže zgolj s podano lastno izjavo, je prvi vlagatelj (za vse take primere) ustvaril dokument »Izjava«. Nadalje navaja, da ugotovitev naročnika, da je predložil lasten obrazec »Tehnične specifikacije«, ne drži, saj gre za del naročnikovega obrazca »OBR_3_1b_Tehnične specifikacije«, v katerem je naročnik zahteval, da ponudniki izpolnijo, ali določeno zahtevo izpolnjujejo ali ne. V zvezi s pripravo navedenega obrazca naročniku očita nejasna in nerazumljiva navodila za pripravo ponudbe, saj v njem ni prostora za podpis obrazca. Ker je prvi vlagatelj sklepal, da obrazec v prvem delu predstavlja zgolj navodila, kako mora biti ponudba sestavljena (splošne zahteve in zahteve glede servisa), je te zahteve vključil v dokument »Izjava«.

Drugi vlagatelj je 28. 8. 2023 vložil zahtevek za revizijo, v katerem prav tako predlaga, da se zahtevku za revizijo v celoti ugodi in razveljavi izpodbijano odločitev, ter zahteva povrnitev priglašanih stroškov pravnega varstva. V zvezi s prvim naročnikovim razlogom za zavrnitev njegove ponudbe zatrjuje, da je skladno z zahtevo iz točke 18 Splošnih zahtev ponudil programsko opremo (software) AlinIQ AMS, ki v celoti omogoča samodejni prenos rezultatov dnevne kontrole kakovosti vzorcev v orodje za upravljanje podatkov, ki ga uporablja naročnik, torej v Bio-Rad Unity Real Time. Navedeno dejstvo je bistveno in nesporno, saj ga naročnik v izpodbijani odločitvi ne prereka. S tem, ko je drugi vlagatelj ponudil opremo, ki izpolnjuje zahtevo naročnika (tj. programsko opremo, ki omogoča prenos dnevne kontrole kakovosti vzorcev v Bio-Rad Unity Real Time), je po njegovi oceni oddal ponudbo, ki v celoti izpolnjuje naročnikove zahteve, kot izhajajo iz razpisne dokumentacije, zato naročnik ni imel podlage, da bi ponudbo v tem delu označil za nedopustno. Poudarja, da naročnik neizpolnjevanje zahteve iz točke 18 Splošnih zahtev utemeljuje s sklicevanjem na kontrolni material, ki v okviru te točke ni omenjen, pri čemer v zvezi s tem tudi v okviru ostalih točk Splošnih zahtev ni podanih nobenih dodatnih zahtev oziroma omejitev, ki bi kakorkoli drugače vzpostavljale povezavo med zahtevano programsko opremo in kontrolnimi materiali. Po mnenju drugega vlagatelja tako naročnik zatrjevanja utemeljuje na napačni predpostavki, da je bila zahtevana obvezna ponudba kontrolnih materialov proizvajalca Bio-Rad, s čimer zahtevam iz razpisne dokumentacije po poteku roka za prejem ponudb daje drugačen in dodaten pomen, kot sicer izhaja iz jasnih, natančnih in nedvoumnih določb. Naročnik je zahteve za kontrolni material določil v točki 15 Splošnih zahtev, kjer je zapisal, da mora biti v ponudbo vključen »kontrolni material neodvisnega proizvajalca za vse preiskave«. In ker je drugi vlagatelj ponudil kontrolni material neodvisnega proizvajalca Technopath Multichem, je ta skladen z zahtevami naročnika v tej točki.

Nadalje drugi vlagatelj izpostavlja, da je naročnik v izpodbijani odločitvi glede neustreznosti dokazil o tehnični skladnosti ponujenega blaga navedel pavšalne, neutemeljene in nesklepčne

razloge za zavrnitev njegove ponudbe, s čimer ni zadostil trditveno-dokaznemu bremenu. Zatrjuje, da je ponudil blago, ki je v celoti skladno z zahtevami naročnika, in zanj predložil dokazila, iz katerih to tudi izhaja. V kolikor je naročnik menil, da je v ponudbi kakšen dokument manjkal, ter relevantnih informacij, ki se izkazujejo s tem dokumentom, ni mogel preveriti sam, pa bi moral drugega vlagatelja skladno s petim odstavkom 89. člena ZJN-3 pozvati na dopolnitev ponudbe. Ker naročnik njegove ponudbe v obravnavanem delu ni ocenil kot dopustne oziroma ga ni pozval na dopolnitev ponudbe, temveč jo je arbitrarno označil za nedopustno, naročniku očita, da je ravnal v nasprotju z določbami razpisne dokumentacije ter v nasprotju z določbami ZJN-3 in uveljavljeno prakso Državne revizijske komisije, zaradi česar je izpodbijana odločitev v tem delu najmanj preuranjena, če ne v celoti nezakonita.

Naročnik je s sklepoma št. JN/EU-01/2023 (oba z dne 29. 8. 2023) zahtevka za revizijo prvega in drugega vlagatelja zavrnil ter posledično zavrnil tudi njuni zahtevi za povrnitev stroškov pravnega varstva.

V odločitvi o zahtevku za revizijo prvega vlagatelja naročnik najprej navaja, da je po ponovni preučitvi razpisne dokumentacije in podanih pojasnilih prvega vlagatelja, vezanih na izpolnjevanje kriterija ponujene količine reagentov glede na stabilnost po odprtju, ugotovil, da je zahtevak za revizijo v tem delu utemeljen in posledično ponudba prvega vlagatelja v tem delu ustrezna.

Po navedbi vseh dokumentov, ki jih je prvi vlagatelj priložil v ponudbi, naročnik pojasnjuje, da niti v navodilih niti v pojasnilih ni dopustil ponudnikom, da bi lahko spreminjali vsebino pripravljenih obrazcev – dopustil je le prilaganje dokazil o tehnični ustreznosti ponujene opreme, saj so ta odvisna od proizvajalca ponujene opreme in jih zato ni mogoče predpisati. S tem, ko je prvi vlagatelj predložil lasten obrazec »Izjava«, pa ni zgolj spremenil pripravljenega obrazca »OBR_3_1b_Tehnične specifikacije«, temveč je spremenil tudi vsebino naročnikovih zahtev, vezanih na predmet naročila. Dalje naročnik zavrača očitke prvega vlagatelja o neustrezni obrazložitvi izpodbijane odločitve, saj je v njej (po podani ugotovitvi, da je prvi vlagatelj priložil lastne obrazce, s katerimi je nadomestil naročnikov obrazec in z njimi spreminjal razpisno dokumentacijo) odločitev dodatno obrazložil, in sicer je poudaril, da se priloženi obrazci razlikujejo od pripravljenih naročnikovih obrazcev tudi v vsebini, kar pomeni, da gre za spremenjeno razpisno dokumentacijo in bistveno spremenjene pogoje izvedbe naročila, naročniku pa posledično onemogoča transparentno in enakopravno obravnavo ponudnikov. Kot neutemeljen zavrača tudi očitke prvega vlagatelja o nezadostni obrazloženosti izpodbijane odločitve glede točke 5 razdelka »Biokemija«. Naročnik je namreč v izpodbijani odločitvi navedel, da je prvi vlagatelj v lastnem obrazcu »Izjava«, v katerem je oblikoval tudi tabelo strokovnih in tehničnih zahtev, v točki 5 dodal navedbo »točke z začetkom IFU_«, ki mu ni razumljiva in ki ne potrjuje ustreznosti ponujene opreme.

Ker je prvi vlagatelj v obrazcu »Tehnične specifikacije« pri več postavkah kot dokazilo navedel dokument »Izjava«, v katerem je v lastni tabeli navedel vprašanja in pojasnila, objavljena na Portalu javnih naročil, oziroma dodal svoje opombe ali komentarje, navedeno po oceni naročnika kaže na neprimerljivost ponudbe. Ravno zaradi različne interpretacije naročnikovih zahtev izhaja potreba javnega naročanja, da naročnik pripravi obrazce, ki jih ponudniki sprejemajo v oblikovani vsebini, brez spreminjanja, preoblikovanja ali slovničnega popravljanja. In samo ponudbe, podane na naročnikovih obrazcih, omogočajo enakopravno obravnavo ponudnikov, navedeno pa dokazuje tudi prvi vlagatelj sam z očitkom o neustrezno obrazloženi izpodbijani odločitvi. Navedbo prvega vlagatelja, da v obrazcu »OBR_3_1b_Tehnične specifikacije« ni predvidel prostora za podpis obrazca, označi kot neustrezno, saj obrazcev v ponudbi ni treba podpisovati, ker jih ponudnik odda elektronsko, elektronska oddaja pa se šteje kot podpisana. Nenazadnje zavrača tudi očitke prvega vlagatelja o nejasni razpisni dokumentaciji, saj so bile vse zahteve v obrazcih

podane enolično, naročnik glede vsebine obrazcev ni prejel nobenega vprašanja, vsebina pogojev pa se lahko spremeni samo na podlagi pojasnil naročnika, podanih preko Portala javnih naročil, in nikakor ne na podlagi samovoljnega spreminjanja pripravljenih naročnikovih obrazcev, predvsem pa ne v tako pomembnem delu, kot so tehnične zahteve in način izvajanja naročila.

V odločitvi o zahtevku za revizijo drugega vlagatelja naročnik najprej pojasnjuje, da je v fazi ocenjevanja ponudbe pri proizvajalcu Bio-Rad preveril možnost prenosa dnevne kontrole kakovosti vsakega vzorca v programsko opremo za zunanjo medlaboratorijsko primerjavo kontrole kakovosti s t. i. »peer group« primerjalno skupino proizvajalca Bio-Rad Unity Real Time, ki ga naročnik trenutno uporablja v laboratoriju, in prejel pojasnilo, da to ni mogoče, ker se navedene kontrole ne morejo vključiti v medlaboratorijsko primerjavo (kar dokazuje tudi uradni manual, ki ga naročnik hrani med dokumentacijo postopka ocenjevanja). Ob tem izpostavlja, da je poudarek na prenosu dnevne kontrole kakovosti vsakega vzorca v programsko opremo za zunanjo medlaboratorijsko primerjavo kontrole kakovosti (in ne zgolj samo prenos vzorca). In ker sam sistem medlaboratorijske primerjave kontrole kakovosti ni bil predmet naročila in naročnik sistema ni predvidel menjati, je v razpisni dokumentaciji podal zahtevo, da mora ponudnik ponuditi takšno opremo, ki bo omogočala uporabo naročnikove obstoječe opreme. Naročnik še pojasnjuje, da v izpodbijani odločitvi ne omenja 15. točke Splošnih zahtev, zato sklicevanje drugega vlagatelja nanjo označi za neustrezno.

Glede ostalih razlogov za nedopustnost ponudbe drugega vlagatelja naročnik pojasnjuje, da drugi vlagatelj s priloženo dokumentacijo ni izkazal ustreznosti ponujene opreme glede na zahteve naročnika, naročnik pa skladno z načelom enakopravne obravnave ponudnikov in ob uporabi 89. člena ZJN-3 nobenega od ponudnikov ni pozval k predložitvi manjkajočih dokumentov, ker je ocenil, da bi z dopolnjevanjem tehnične dokumentacije lahko kršil načelo enakopravne obravnave in transparentnosti.

Naročnik je Državni revizijski komisiji 1. 9. 2023 odstopil dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in dokumentacijo o predrevizijskem postopku.

Prvi vlagatelj se je do naročnikove odločitve o zahtevku za revizijo opredelil z vlogo z dne 6. 9. 2023, v kateri vztraja pri revizijskih navedbah in ponovno poudarja, da v predloženih obrazcih vsebinsko ali pomensko ni spreminjal vsebine naročnikovih obrazcev ali zahtev, ob tem pa dodatno opozarja, da mu naročnik v nobenem delu ponudbe ne očita (in mu tudi ne more očitati) neizpolnjevanja katerekoli naročnikove zahteve, pri čemer naročnik niti v najmanjšem delu ne pojasni, kakšno drugačno vsebino oziroma pomen naj bi prvi vlagatelj dal izjavam v ponudbi. Dalje citira navedbe iz zahtevka za revizijo, za katere naročniku očita, da nanje sploh ni odgovoril. Med drugim poudarja tudi, da je že v zahtevku za revizijo pojasnil (naročnik pa tem navedbam ni nasprotoval), da so »točke z začetkom IFU_« dokazila, ki dokazujejo zahtevano obstojnost reagentov in so bila oddana skupaj s ponudbo. Prav tako je tudi že v zahtevku za revizijo (zopet nprerekano s strani naročnika) navedel, da so bile obstojnosti reagentov navedene tudi v naročnikovi tabeli »3_1a_Količine_Tabela reagenti in ostalo« v stolpcu I, zato naročnik ni mogel biti niti v najmanjšem dvomu glede preveritve obstojnosti reagentov, ali celo glede razumljivosti navedbe »točke z začetkom IFU_«.

Drugi vlagatelj se je do naročnikove odločitve o zahtevku za revizijo opredelil z vlogo z dne 6. 9. 2023, v kateri uvodoma izpostavlja, da naročnik v odločitvi o zahtevku za revizijo navaja drugačno utemeljitev nedopustnosti njegove ponudbe kot v izpodbijani odločitvi. Ob tem naročnik podaja tudi neresnično trditev glede sklicevanja drugega vlagatelja o (ne)ustreznosti njegove ponudbe v zvezi s točko 15 Splošnih zahtev, saj naročnik sam izpostavlja neodvisni kontrolni material Technopath Multichem, ponujen s strani drugega vlagatelja, kar je brez dvoma v celoti

vezano na točko 15 Splošnih zahtev. Drugi vlagatelj glede na naročnikova zatrjevanja predvideva, da je naročnik želel drugačen kontrolni material od ponujenega v ponudbi drugega vlagatelja, saj izpostavlja dilemo, ali je mogoče rezultate, pridobljene s testiranjem s kontrolnim materialom neodvisnega proizvajalca Technopath Multichem, samodejno prenesti v sistem Bio-Rad Unity Real Time, pri čemer iz nobenega dela razpisne dokumentacije ne izhaja zahteva, da bi morali biti rezultati dnevnega kontrolnega materiala (zahtevanega v točki 15 Splošnih zahtev) samodejno preneseni v sistem Bio-Rad Unity Real Time. S tem bi namreč naročnik namesto kontrolnega materiala neodvisnega proizvajalca zahteval kontrolni material proizvajalca Bio-Rad, česar pa naročnik (verjetno zaradi nedopustnega omejevanja konkurence) ni zahteval. Dalje navaja, da se naročnik do njegovih ostalih zatrjevanj sploh ni opredelil oziroma je zgolj pavšalno zavzel stališče, da bi s pozivanjem k dopolnitvi tehnične dokumentacije, lahko kršil načelo enakopravne obravnave ponudnikov, s čimer ne zatrjuje, da bi bilo to načelo kršeno, temveč zgolj dopušča možnost, da bi do tega prišlo, kar pa ne predstavlja utemeljene odločitve.

Državna revizijska komisija je po prejemu zahtevkov za revizijo opravila predhodni preizkus v skladu z 31. členom ZPVPJN ter ugotovila, da oba zahtevka izpolnjujeta vse pogoje iz prvega odstavka 31. člena ZPVPJN, zato ju je sprejela v obravnavo.

Po pregledu dokumentacije o javnem naročilu ter preučitvi navedb obeh vlagateljev in naročnika je Državna revizijska komisija odločila tako, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Skladno s prvim odstavkom 300. člena Zakona o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 26/99 s sprem.; v nadaljevanju: ZPP), katerega določbe se na podlagi prvega odstavka 13. člena ZPVPJN uporabljajo v revizijskem postopku glede vprašanj, ki jih ZPVPJN ne ureja, se lahko v primeru, kadar teče pred istim sodiščem več pravnih med istimi osebami ali več pravnih, v katerih je ista oseba nasprotnik raznih tožnikov ali raznih tožencev, vse te pravde s sklepom senata združijo za skupno obravnavanje, če se s tem pospeši obravnavanje ali zmanjšajo stroški. O vseh združenih pravnih lahko izda sodišče skupno sodbo.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da sta prvi in drugi vlagatelj vložila zahtevke za revizijo v istem postopku oddaje javnega naročila in izpodbijata isto naročnikovo odločitev o (ne)oddaji javnega naročila, zato je, zaradi pospešitve obravnavanja, obravnavanje zahtevkov za revizijo združila v en revizijski postopek in sprejela skupno odločitev.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Med vlagateljema in naročnikom je spor o tem, ali je naročnik njuni ponudbi (iz več razlogov) upravičeno ocenil kot nedopustni. Naročnikovo ravnanje je treba presojeti z vidika 29. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3, skladno s katero je dopustna tista ponudba, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam ter zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija, naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega njegovih zagotovljenih sredstev. Skladno s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 naročnik odda javno naročilo na podlagi meril, po tem, ko preveri da so izpolnjeni naslednji pogoji: (a) ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu ter v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3, in (b) ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75.

člena ZJN-3 in izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter pravila in merila iz 82. ter 83. člena ZJN-3, če so ta bila določena.

Ena od predpostavk dopustne ponudbe je torej tudi njena skladnost z zahtevami naročnika, opredeljenimi v tehničnih specifikacijah. Naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila navede tehnične specifikacije (prim. prvi odstavek 68. člena ZJN-3), ki jih oblikuje ob upoštevanju določb 68. člena ZJN-3. S tehničnimi specifikacijami naročnik opiše predmet javnega naročanja oziroma točno opredeli zahtevane lastnosti predmeta javnega naročila, kot npr. način delovanja in uporabe, stopnjo kakovosti, uporabljene materiale, dimenzije, tehnične parametre, proizvodne postopke, okoljske lastnosti, stopnjo varnosti itd. Ker je ponudnik dolžan v ponudbi dokazati, da ponuja blago z zahtevanimi tehničnimi lastnostmi, mora naročnik v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila jasno določiti tudi način izkazovanja tehnične ustreznosti ponujenega blaga (npr. z opisom tehničnih lastnosti, predložitvijo skic, perspektov, izjav in druge tehnične dokumentacije).

1. Glede zahtevka za revizijo prvega vlagatelja

Naročnik je ponudbo prvega vlagatelja zavrnil kot nedopustno iz več razlogov, vendar je nato zahtevku za revizijo v delu, ki se nanaša na izpolnjevanje kriterija ponujene količine reagenta glede na stabilnost po odprtju, že sam ugodil, saj je ugotovil, da je ponudba prvega vlagatelja v tem delu dopustna. Ker posledično v tem delu med strankama ni več spora, tudi Državna revizijska komisija o njem ni odločala.

Upoštevajoč navedeno je Državna revizijska komisija v nadaljevanju presojala, ali je naročnik utemeljeno zavrnil ponudbo prvega vlagatelja tudi iz vseh ostalih razlogov, ki jih je podal v izpodbijani odločitvi (tj. zaradi ugotovitev, vezanih na predloženo ponudbeno dokumentacijo), pri čemer je vpogledala v relevantne dele razpisne dokumentacije ter v ponudbo prvega vlagatelja.

Naročnik je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila v dokumentu »Navodila ponudnikom za izdelavo ponudbe« v poglavju »10. Ponudbena dokumentacija« najprej zapisal:

»Ponudbeno dokumentacijo sestavljajo naslednji dokumenti:

- 1. izpolnjen obrazec »OBR_3_1_Predračun«,*
- 2. izpolnjena specifikacija kot priloga predračuna OBR_3_1a*
- 3. izpolnjena specifikacija s prilogami OBR_3_1b*
- 4. izpolnjen obrazec »OBR_3_2_Ponudba«,*
- 5. izpolnjen obrazec »OBR_3_3_Pogoji«*
- 6. Izpolnjen obrazec »ESPD« (za vse gospodarske subjekte v ponudbi)*
- 7. Izpolnjen obrazec »OBR_3_4_Lastništvo«*
- 8. Izpolnjen obrazec »OBR_3_5_vzorec pogodbe«*
- 9. Vzorec garancije »OBR_3_6_«*
- 10. Reference »OBR_3_7« in »OBR_3_«*

Ponudnik v ponudbi priloži le dokumente, ki so navedeni v tej točki. Po pregledu ponudb bo naročnik, v kolikor se bo pojavil dvom o resničnosti ponudnikovih izjav, najugodnejšega ponudnika pozval k predložitvi dokazil, kot je navedeno za posameznim zahtevanim pogojem oziroma razlogom za izključitev. [...]«.

Dalje je naročnik v poglavju 10.1.3 Obrazec »Predračun« podal navodila za izpolnitev obrazca »OBR_3_1b_Tehnične specifikacije«:

»Ponujena oprema mora izpolnjevati vse zahteve iz tehničnih zahtev v obrazcu OBR_3_1b tehnične specifikacije. Ponudniki morajo v obrazec »Ponudbeni predračun OBR_3_1« za ponujenim potrošnim materialom, vpisati ponujeno opremo analitskega sistema, pripisati proizvajalca in tip/kataloško številko ponujene opreme, kjer je to zahtevano in predložiti v ponudbi dokazila o tehničnih lastnostih posameznega elementa ponujene opreme. Za verodostojno dokazilo o tehničnih lastnostih opreme se šteje katalog, prospekt ali drug ustrezen uraden material s tehničnimi specifikacijami ponujenega elementa opreme oziroma izjava proizvajalca, da ima takšne karakteristike. Ponudnik naj v dokazilu na jasno viden način za vsak element opreme s prosto roko ali drugače označi zaporedno številko, ki je navedena v tehničnih zahtevah (oziroma ponudbenemu predračunu) za posamezno zahtevo (postavko). [...]«.

Upoštevajoč citirane določbe razpisne dokumentacije gre ugotoviti, da je naročnik tehnične specifikacije določil v obrazcu »OBR_3_1b_Tehnične specifikacije«, v katerem je najprej v 41 točkah podal splošne zahteve in zahteve glede servisa, nato pa podal tabelo strokovnih in tehničnih zahtev, v kateri so morali ponudniki za vsako izmed navedenih zahtev izpolniti stolpec glede izpolnjevanja te zahteve (zapisati »DA« ali »NE«) ter stolpec, v katerem so morali navesti dokazilo v ponudbi, ki izkazuje izpolnjevanje posamezne zahteve.

Kot pravilno izpostavlja naročnik, prvi vlagatelj v ponudbi ni predložil s strani naročnika pripravljenega obrazca »OBR_3_1b_Tehnične specifikacije«, temveč je predložil dva lastna dokumenta, poimenovana »Izjava« in »Tehnične specifikacije«. Prvi vlagatelj zatrjuje, da je ponudbo pripravil na tak način zaradi nejasnosti razpisne dokumentacije, saj da naročnikov obrazec »OBR_3_1b_Tehnične specifikacije« ne vsebuje mesta za podpis ponudnika. Državna revizijska komisija temu očitku ne more pritrditi, saj obrazec »OBR_3_1b_Tehnične specifikacije« zgolj zato, ker v njem ni predviden podpis ponudnika, ni nejasen, prav tako tudi v njegovih ostalih delih ne gre ugotoviti, da bi bil dvoumen ali nerazumljiv. Vendar Državna revizijska komisija, kot bo pojasnjeno v nadaljevanju, v okviru navedb strank ne more zaključiti, da prvi vlagatelj s tem, ko je v ponudbi predložil lastna obrazca »Izjava« in »Tehnične specifikacije« (s katerima je nadomestil naročnikov obrazec »OBR_3_1b_Tehnične specifikacije«), ni predložil ustreznih dokumentov oziroma, da z njuno vsebino ni izpolnil naročnikovih zahtev, kot izhajajo iz razpisne dokumentacije.

Naročnik najprej glede dokumenta »Izjava«, ki ga je prvi vlagatelj predložil v ponudbi, v izpodbijani odločitvi navaja, da je prvi vlagatelj v točkah nanizal naročnikove zahteve iz obrazca »OBR_3_1b_Tehnične specifikacije«, ki jih je vsebinsko spreminjal, s tako spremenjenimi zapisi pa je spreminjal pogoje, kot jih je naročnik določil v razpisni dokumentaciji. V prikaz temu podaja naslednje primere:

- v točki 1 je naročnik v razpisni dokumentaciji zapisal: *»Ponudbeni predračun mora vsebovati...«*, prvi vlagatelj pa je v obrazcu navedel: *»Ponudbeni predračun vsebuje...«*;
- v točki 2 je naročnik je zapisal: *»Ponudnik mora...«*, prvi vlagatelj pa je navedel: *»Ponudnik bo...«*;
- v točki 12 je naročnik zapisal: *»Ponudniki morajo v svoji kalkulaciji upoštevati potrebno število testov za kalibracije glede na priporočila proizvajalca, in jih dodati k razpisanemu številu testov. V kolikor ponudnik pri določenih analitih ne potrebuje kalibracije in se kalibracijska krivulja avtomatsko prilagaja tovarniški kalibraciji, naj le-to jasno prikaže v ponudbi in upošteva v svojih izračunih. Vsekakor pa mora biti iz ponudbe vseh ponudnikov jasno razvidno, kakšen je kalibracijski interval, koliko testov se porabi za kalibracije in le- to upoštevano tako, da ponudnik ponudi zadostno količino reagentov in kalibracijskega materiala.«*, prvi vlagatelj pa je ta zapis spremenil v dikcijo: *»Ponudnik je v svoji kalkulaciji upošteval potrebno število testov za kalibracije glede na priporočila proizvajalca in jih dodati k razpisanemu številu testov. Vsekakor pa je iz ponudbe jasno razvidno, kakšen je kalibracijski interval, koliko testov se*

porabi za kalibracije in le-to upoštevano tako, da je ponudnik ponudil zadostno količino reagentov in kalibracijskega materiala.»;

- v točki 34 je naročnik zahteval: *»Ponudnik mora zagotavljati redno servisiranje sistema. Dostop do nasveta serviserja mora biti zagotovljena v času najkasneje dve uri od prijave okvare, odprava okvare najkasneje v 48 urah od prijave. Do prihoda serviserja ne sme preteči več kot 8 ur.«*, prvi vlagatelj pa je zapisal: *»Ponudnik zagotavlja redno servisiranje sistema. Dostop do nasveta serviserja je mogoč in zagotovljen v času najkasneje dve uri od prijave okvare, odprava okvare najkasneje v 48 urah od prijave. Do prihoda serviserja ne bo preteklo več kot 8 ur.«*.

Državna revizijska komisija se strinja s prvim vlagateljem, da v konkretnem primeru spreminjanje skladnje povedi (iz npr. *»ponudnik mora zagotavljati...«* v *»ponudnik zagotavlja...«* oziroma v *»ponudnik bo zagotovil...«*) ne predstavlja vsebinske spremembe naročnikovih pogojev. Prvi vlagatelj je namreč na tak način zgolj podal izjavo, da (nespremenjeno) naročnikovo zahtevo izpolnjuje oziroma jo bo izpolnil, ni pa spreminjal same vsebine naročnikovih zahtev (npr. da ne bo zagotavljal rednega servisa sistema ali da bo odprava okvare trajala dlje, kot je zahteval naročnik). Državna revizijska komisija pritrjuje prvemu vlagatelju tudi v tem, da naročnik (niti v izpodbijani odločitvi niti v odločitvi o zahtevku za revizijo) ne pojasni, kakšno drugačno vsebino oziroma pomen zahtev naj bi prvi vlagatelj dal s tako podanimi izjavami, pri čemer še ugotavlja, da naročnik tudi ne zatrjuje, da katere izmed zahtev, ki jih je sam navedel v obrazcu *»OBR_3_1b_Tehnične specifikacije«*, prvi vlagatelj v (lastnem) obrazcu *»Izjava«* ne bi navedel (torej, da katera izmed naročnikovih zahtev manjka). Da je prvi vlagatelj navedel vseh 41 zahtev, se je prepričala tudi Državna revizijska komisija z vpogledom v ponudbo.

V posledici navedenega Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročnik ni izkazal, da je prvi vlagatelj v dokumentu *»Izjava«* s skladijsko spremembo povedi po vsebini spreminjal naročnikove zahteve, ki so bile podane v obrazcu *»OBR_3_1b_Tehnične specifikacije«*.

Dalje je med strankama sporen zapis, ki ga je prvi vlagatelj navedel v tabeli, podani v nadaljevanju dokumenta *»Izjava«*. Prvi vlagatelj je namreč v razdelku *»Analitski sistem – BIOKEMIJA«* (v točki 2) in v razdelku *»Analitski sistem – IMUNOKEMIJA«* (v točki 2) pod zapisom zahtev navedel *»Točke z začetkom IFU_«*. Naročnik zatrjuje, da je prvi vlagatelj s tem zapisom podal dodatno zahtevo, ki mu ni razumljiva in ki ne potrjuje ustreznosti ponujene opreme. Na drugi strani prvi vlagatelj v tem delu naročniku očita nezadostno obrazloženost izpodbijane odločitve.

Glede na očitek prvega vlagatelja o nezadostni obrazložitvi izpodbijane odločitve – v delu, ki se nanaša na ugotovitve naročnika v zvezi navedbami prvega vlagatelja v tabeli na lastnem obrazcu *»Izjava«* in navedbami na lastnem obrazcu *»Tehnične specifikacije«* – je Državna revizijska komisija najprej presojala, ali je izpodbijana odločitev v teh delih ustrezno obrazložena.

V zvezi s predmetnimi revizijskimi navedbami gre pojasniti, da mora odločitev o oddaji javnega naročila, skladno s tretjim odstavkom 90. člena ZJN-3, vsebovati (tudi) razloge za zavrnitev ponudbe vsakega neuspešnega ponudnika, ki ni izbran (in v primeru iz sedmega, osmega in devetega odstavka 68. člena ZJN-3 tudi razloge za odločitev o neenakovrednosti oziroma da gradnje, blago ali storitve ne izpolnjujejo zahtev v zvezi z delovanjem ali funkcionalnostjo). Dolžnost naročnika torej je, da v primeru zavrnitve posamezne ponudbe (oziroma izključitve gospodarskega subjekta) navede razloge za svojo odločitev, s čimer neizbranemu ponudniku zagotovi možnost uresničitve pravice do učinkovitega pravnega sredstva.

Ker ZJN-3 ne določa natančnejših kriterijev za ugotavljanje zadostnosti oziroma ustreznosti vsakokratne obrazložitve odločitve o oddaji javnega naročila, je slednje izoblikovala Državna

revizijska komisija. V skladu z ustaljeno prakso je namen odločitve o (ne)oddaji javnega naročila predvsem seznanitev ponudnikov z zadostnimi informacijami, potrebnimi za učinkovito uveljavljanje pravnega varstva. V tem okviru se za obrazložitev ne zahteva, da bi bila vseobsežna, mora pa vsebovati jasne in nedvoumne razloge, da se lahko ponudniki seznanijo z utemeljitvijo odločitve, preverijo njeno pravilnost oziroma zakonitost ter po potrebi zaščitijo svoje pravice. Razlogi za odločitev morajo biti konkretizirani do takšne mere, da lahko ponudnik v morebitnem postopku uveljavljanja pravnega varstva navede vsa relevantna dejstva in predloži dokaze, s katerimi dokazuje, da razlogi, ki jih je naročnik navedel za svojo odločitev, niso utemeljeni, in da posledično odločitev o oddaji naročila ali zavrnitvi ponudbe ni zakonita. Ali je povzetek ustreznih razlogov v odločitvi o oddaji naročila zadosten, je potrebno presojati v vsakem konkretnem primeru posebej, glede na vse okoliščine primera.

V obravnavanem primeru gre sicer pritrđiti prvemu vlagatelju, da je naročnik s podrobnimi navedbami ugotovljenih dejstev v zvezi z njegovo ponudbo povzročil, da je izpodbijana odločitev manj razumljiva. Vendar pa iz izpodbijane odločitve vseeno izhaja naročnikova ugotovitev, da je ponudbo prvega vlagatelja označil kot nedopustno (med drugim) tudi iz razloga, ker je po njegovem mnenju neupravičeno spreminjal vsebino naročnikovih pogojev in posledično v delu, ki se nanaša na izpolnjevanje tehničnih zahtev, ni oddal ponudbe, skladne z naročnikovimi navodili, podanimi v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Na takšen način je očitno tudi prvi vlagatelj razumel naročnikove razloge za zavrnitev njegove ponudbe, saj v zahtevku za revizijo (konkretizirano) zatrjuje, da je oddal ponudbo, skladno z naročnikovimi zahtevami. Državna revizijska komisija zato ugotavlja, da manj jasna odločitev o oddaji javnega naročila ni vplivala na učinkovitost pravnega varstva prvega vlagatelja, saj je iz navedb v zahtevku za revizijo razvidno, da se je prvi vlagatelj seznanil z razlogi za zavrnitev njegove ponudbe in posledično pridobil možnost učinkovitega uveljavljanja pravnega varstva.

V nadaljevanju Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročnik s podano ugotovitvijo, da je prvi vlagatelj z zapisom »točke z začetkom IFU_« ter prepisi vprašanj in odgovorov s Portala javnih naročil na dokumentu »Izjava« podal dodatne zahteve, zaradi katerih njegova ponudba ni ustrezna in ustvarja neprimerljivost ponudbe, ni pojasnil, zakaj oziroma v čem prvi vlagatelj ne izpolnjuje posameznih zahtev (tj. zahtev, pri katerih je vlagatelj dodal predmetne zapise).

Državna revizijska komisija se strinja z navedbo prvega vlagatelja (do katere se naročnik ni opredelil), da bi naročnik, glede na predložena dokazila v ponudbi prvega vlagatelja, lahko ugotovil pomen zapisa »točke z začetkom IFU_« – da gre torej za dokazila, ki so bila oddana skupaj s ponudbo in s katerimi izkazuje zahtevano obstojnost reagentov. Da navedeno drži, na podlagi vpogleda v ponudbo prvega vlagatelja ugotavlja tudi Državna revizijska komisija. Prvi vlagatelj je namreč v ponudbi za ponujene reagente priložil dokazila oziroma dokumente, katerih poimenovanja je začel s kratico »IFU_« (npr. »IFU_Alanine_Aminotransferase_P5P_-_Atellica_CH«, »IFU_Albumin_-_Atellica_CH« in vsi naslednji), kar predstavlja kratico za navodila za uporabo (ang. »Instructions for Use«). Tudi naročnik je v razpisni dokumentaciji (pod točko 9 v obrazcu »OBR_3_1b_Tehnične specifikacije«) navajal »navodila za uporabo (IFU) reagentov«, zato se ne more sklicevati na nerazumljivost pomena predmetnega zapisa pod naročnikovo zahtevo. In ker se je prvi vlagatelj z zapisom »točke z začetkom IFU_« zgolj skliceval na dokazila, ki jih je predložil v ponudbi in s katerimi izkazuje izpolnjevanje naročnikovih zahtev, tudi ni mogoče ugotoviti, da gre za dodatno zahtevo, zaradi katere ponujena oprema ne bi bila ustrezna (kot to zatrjuje naročnik).

Dalje gre kot razumljivim oziroma logičnim slediti navedbam prvega vlagatelja, da je pri zahtevah, ki jih je naročnik spreminjal z odgovori na Portalu javnih naročil, naročnikove odgovore (in vprašanja zainteresiranih ponudnikov) v ponudbi v obrazcu »Izjava« dodal pod zahtevami, ki so

bile spremenjene. Ugotoviti gre namreč, da je naročnik z odgovori na vprašanja na Portalu javnih naročil več zahtev spremenil – tako je npr. dopustil krajše roke obstojnosti ponujenih reagentov, prav tako je z odgovorom določil, da mora imunokemijski del sistema omogočati preiskave iz seruma *ali* plazme (prvotno iz seruma *in* plazme), prav te odgovore pa je prvi vlagatelj tudi citiral pri relevantnih (na ta način spremenjenih) zahtevah. Kot pravilno poudarja prvi vlagatelj, se skladno z drugim odstavkom 67. člena ZJN-3 tudi informacije, ki jih naročnik posreduje gospodarskim subjektom na Portalu javnih naročil ali prek njega, štejejo za spremembo, dopolnitev ali pojasnilo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, če iz vsebine informacij izhaja, da se z njimi spreminja ali dopolnjuje ta dokumentacija ali če se s pojasnilom odpravlja dvoumnost navedbe v tej dokumentaciji. Upoštevajoč navedeno ni mogoče ugotoviti, da prvi vlagatelj zaradi izpostavljenih pripisov (tj. vprašanj in odgovorov, objavljenih na Portalu javnih naročil) naročnikovih zahtev ne izpolnjuje, temveč mu je kvečjemu treba priznati skrbnost pri pripravi ponudbe, saj je podal izjave o izpolnjevanju (takšnih) zahtev, kot izhajajo iz spremenjene razpisne dokumentacije. Ob tem Državna revizijska komisija še dodaja, da v obravnavanem primeru (tudi) ni mogoče ugotoviti, da bi z izpostavljenimi (dodatnimi) zapisi prvi vlagatelj nedopustno spreminjal vsebino naročnikovih obrazcev (kar bi se lahko zgodilo v primeru spreminjanja vsebine obrazca ponudbenega predračuna).

Naročnik dalje prvemu vlagatelju očita, da je v tabeli v obrazcu »Izjava« le delno povzel naročnikovo tabelo strokovnih zahtev, navedenih v obrazcu »OBR_3_1b_Tehnične specifikacije« (npr. da je pod razdelek »Analitski sistem – SKUPNO« navedel le nekatere zaporedne številke zahtevanih lastnosti opreme), prav tako mu očita, da je v tej tabeli izpustil stolpec za izpolnjevanje zahtev ponudnika in stolpec dokazil. Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročnik tudi na tem mestu ne pojasni, katerih zahtev prvi vlagatelj s tako pripravljenim obrazcem ne izpolnjuje, ter da je tudi ta očitek uperjen v način priprave ponudbe prvega vlagatelja oziroma v oblikovno predrugačenje naročnikovega obrazca »OBR_3_1b_Tehnične specifikacije«. Ob tem gre kot logično in utemeljeno sprejeti pojasnilo prvega vlagatelja, da je v predmetni tabeli navedel zgolj tiste naročnikove zahteve, za katere je v obrazcu »Tehnične specifikacije« v stolpec »Dokazilo v ponudbi« kot dokazilo za izpolnjevanje posamezne zahteve zapisal »izjava«, pri čemer gre na podlagi vpogleda v njegovo ponudbo ugotoviti tudi, da drži njegova navedba, da je v ponudbi v dokumentu »Tehnične specifikacije« navedel enako tabelo, kot jo je podal naročnik v obrazcu »OBR_3_1b_Tehnične specifikacije« in ki tako vključuje vse naročnikove zahteve, prav tako pa tudi oba stolpca (glede izpolnjevanja zahtev in glede dokazil). V posledici navedenega v konkretnem primeru ni mogoče zaključiti, da je ponudba prvega vlagatelja neustrezna oziroma neskladna z zahtevami naročnika v razpisni dokumentaciji zgolj zaradi tega, ker je za namen dokazovanja določenih tehničnih zahtev ustvaril dodatno tabelo.

V navezavi s predhodno obravnavanim razlogom gre razumeti tudi naslednjo naročnikovo navedbo v izpodbijani odločitvi, in sicer, da je prvi vlagatelj v lastnem obrazcu »Tehnične specifikacije« v stolpcu »Dokazilo v ponudbi« navedel zgolj »izjava« in ni navedel, kakšna dokazila te lastnosti potrjujejo. V zvezi s tem Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročnik v odločitvi o zahtevku za revizijo prav tako podaja zgolj ugotovljeno dejansko stanje, tj. da je prvi vlagatelj pri več postavkah kot dokazilo navedel »izjava«, slednja pa da se nanaša na obrazec »Izjava« (v katerem je prvi vlagatelj v lastni tabeli prikazal vprašanja in pojasnila s Portala javnih naročil oziroma dodal svoje opombe). Na podlagi navedenega je naročnik naredil zaključek, da je zaradi tega ponudba prvega vlagatelja neprimerljiva. Upoštevajoč navedeno gre tudi v tem delu ugotoviti, da naročnik ni pojasnil, zakaj dokazila »izjava« ni mogel šteti kot ustrezen izkaz izpolnjevanja tistih tehničnih zahtev, za katere je prvi vlagatelj navedel tovrstno dokazilo. Ob tem tudi naročnik sam izpostavlja, da dokazil o izpolnjevanju tehničnih zahtev ni predpisal (ker so odvisna od posameznega proizvajalca ponujenega blaga), navedbi prvega vlagatelja, da

določenih zahtev ni mogoče dokazovati z originalnimi navodili proizvajalca ponujene opreme, pa ne nasprotuje.

Ob vsem navedenem gre tako ponovno izpostaviti, da naročnik v nobenem (med strankama spornem) delu ne pojasni, zakaj prvi vlagatelj s tem, ko je v ponudbi namesto obrazca »OBR_3_1b_Tehnične specifikacije« predložil lastna dokumenta, posameznih zahtev ne izpolnjuje, temveč odločitev o zavrnitvi ponudbe prvega vlagatelja utemeljuje izključno na (formalnem) razlogu nepredložitve vnaprej pripravljenega obrazca »OBR_3_1b_Tehnične specifikacije« oziroma na tem, da je prvi vlagatelj le-tega nadomestil z lastnima obrazcema, v katerih je podal (tudi) določene dodatne zapise. Vendar naročnik zanje ne pojasni in ne izkaže, da pomenijo tudi (nedopustno) vsebinsko spreminjanje naročnikovih zahtev, prav tako ne pojasni, zakaj v ponudbi prvega vlagatelja mestoma navedeno dokazilo »izjava« ni ustrezno oziroma zakaj prvi vlagatelj s tem dokazilom ni izkazal izpolnjevanja tehničnih zahtev.

Državna revizijska komisija tako v okoliščinah opisanega dejanskega stanja zaključuje, da spremenjena skladišna oblika (vsebinsko nespremenjenih) naročnikovih zahtev v obrazcu »Izjava«, predloženem v ponudbi prvega vlagatelja, ne predstavlja razloga, zaradi katerega bi bilo mogoče ponudbo prvega vlagatelja označiti za nedopustno, prav tako pa naročnik ni izkazal, da takšen razlog predstavljajo dodatni zapisi v tem obrazcu (navedba dodatne tabele kot izkaz izpolnjevanja posameznih zahtev, navedba odgovorov na vprašanja, s katerimi je naročnik na Portalu javnih naročil spremenil tehnične zahteve, in navedba dokazil z zapisom »točke z začetkom IFU_«), kot tudi ni izkazal, da prvi vlagatelj za tehnične zahteve, za izkazovanje katerih je v ponudbi navedel izjavo (in zanje tudi podal lastno izjavo), ni predložil ustreznega dokazila.

Upoštevajoč vse navedeno naročnik po oceni Državne revizijske komisije ni uspel izkazati, da je ponudbo prvega vlagatelja utemeljeno označil kot nedopustno, saj ni izkazal, da vsebina zahtev v ponudbeni dokumentaciji prvega vlagatelja (tj. v dokumentih »Izjava« in »Tehnične specifikacije«) odstopa od zahtev, določenih v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

II. Glede zahtevka za revizijo drugega vlagatelja

Naročnik je ponudbo drugega vlagatelja zavrnil kot nedopustno zaradi neizpolnjevanja več tehničnih zahtev. Tako naročnik v izpodbijani odločitvi za ponudbo drugega vlagatelja med drugim navaja:

»Naročnik je preveril priloženo dokumentacijo v tehnični dokumentaciji ponudnika in je v dokumentu »Navodila za uporabo_rgt«, »Biokemija« ugotovil sledeče nepravilnosti:

- 1. Manjka dokument »Alinity c Transferrin«*
- 2. Dokument »04T88 TTLProt2, Alinity c.pdf« ne opisuje reagent za Proteine ampak Holesterol*
- 3. Manjka prava verzija dokumenta »04T88 TTLProt2, Alinity c.pdf«*
- 4. Prava verzija »Alinity c Cholesterol2« je v dokumentu »04T88 TTLProt2, Alinity c.pdf«*
- 5. Dokument »15_7P7620_Cholesterol, Alinity c.pdf« je odveč«.*

Na podlagi navedenega je naročnik zaključil, da ponudba drugega vlagatelja – poleg tega, da ne ustreza zahtevam iz 18. točke obrazca »OBR_3_1b_Tehnične specifikacije« – zaradi nezadostnih ali neustreznih dokazil o tehnični ustreznosti ponujene opreme ne ustreza zahtevam naročnika.

Upoštevajoč že citirane določbe razpisne dokumentacije (v točki »I. Glede zahtevka za revizijo prvega vlagatelja«) je treba najprej ugotoviti, da je naročnik v obravnavanem javnem naročilu od

ponudnikov zahteval, 1.) da ponujena oprema izpolnjuje vse tehnične zahteve iz obrazca »OBR_3_1b_Tehnične specifikacije« ter 2.) da ponudniki v obrazec »Ponudbeni predračun OBR_3_1« vpišejo ponujeno opremo analitskega sistema, proizvajalca in tip/kataloško številko ponujene opreme (kjer je to zahtevano), in v ponudbi predložijo dokazila o tehničnih lastnostih posameznega elementa ponujene opreme.

Dalje gre ugotoviti, da je naročnik kot eno izmed tehničnih zahtev v obrazcu »OBR_3_1b_Tehnične specifikacije« pod točko 9 zapisal tudi:

»Ponudnik mora predložiti navodila za uporabo (IFU) reagentov, navedenih v prilogi.«.

Iz predmetnih naročnikovih zahtev je razvidno, da je obvezna priloga ponudbe (tudi) tehnična dokumentacija za vso ponujeno opremo oziroma material, med drugim navodila za uporabo za ponujene reagente.

Na podlagi vpogleda v ponudbo drugega vlagatelja gre v zvezi s spornimi (manjkajočimi) dokazili ugotoviti, da je drugi vlagatelj v dokumentu »3_1a predračun« za preiskavo S_Holesterol ponudil reagent »Alinity c Cholesterol2«, za preiskavo S-Transferin je ponudil reagent »Alinity c Transferrin«, za preiskavo S-Proteini pa reagent »Alinity c Total Protein2« (pri vseh treh nazivih gre za dobaviteljev naziv blaga), pri čemer je navodila za ponujene reagente predložil v mapi »Tehnična dokumentacija«, podmapi »Navodila za uporabo_rtg«.

Glede na to, da drugi vlagatelj naročniku očita, da je izpodbijana odločitev v obravnavanem delu neobrazložena in da naročnik v njej, v nasprotju z razpravnim načelom, ni zadostil trditvenemu bremenu, Državna revizijska komisija na tem mestu najprej pojasnjuje, da se razpravno načelo (7. člen ZPP v povezavi s prvim odstavkom 13. člena ZPVPJN) nanaša na postopek pravnega varstva po ZPVPJN. Navedeno pomeni, da ga morajo upoštevati stranke pri zatrjevanju in dokazovanju dejstev v predrevizijskem in revizijskem postopku ter v okviru tega navesti vsa dejstva, na katera opirajo zahtevke, in predlagati dokaze, s katerimi se ta dejstva dokazujejo. Vseeno pa mora naročnik tudi v fazi sprejema odločitve o (ne)oddaji javnega naročila upoštevati določila, ki jih v zvezi s tem predpisuje ZJN-3. Tako mora naročnik, skladno s tretjim odstavkom 90. člena, odločitev o (ne)oddaji javnega naročila ustrezno obrazložiti in v okviru tega navesti tudi razloge za zavrnitev ponudbe vsakega neuspešnega ponudnika, ki ni bil izbran, zato je Državna revizijska komisija, upoštevajoč predmetne revizijske navedbe, v nadaljevanju najprej presojala, ali je povzetek razlogov za zavrnitev ponudbe drugega vlagatelja, naveden v izpodbijani odločitvi, zadosten.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik v izpodbijani odločitvi razloge za zavrnitev ponudbe drugega vlagatelja v obravnavanem delu konkretiziral do takšne mere, da je lahko drugi vlagatelj v postopku pravnega varstva navedel vsa relevantna dejstva in predložil dokaze, s katerimi bi dokazal, da naročnikovi razlogi niso utemeljeni. Naročnik je namreč jasno navedel ugotovitve glede manjkajočih dokazil o tehnični ustreznosti ponujenih reagentov (in v okviru tega navedel, kateri dokumenti v ponudbi drugega vlagatelja manjkajo), s čimer je drugemu vlagatelju omogočil učinkovito uveljavljanje pravnega varstva.

Ne glede na navedeno se je drugi vlagatelj v zahtevku za revizijo opredelil le do naročnikove ugotovitve, v katerem dokumentu se nahaja ustrezno dokazilo za reagent za S-Holesterol, in glede naročnikove ugotovitve o odvečnem dokumentu v ponudbi drugega vlagatelja (tj. dokument »15_7P7620_Cholesterol, Alinity c.pdf«). Zanju drugi vlagatelj navaja, da ne moreta predstavljati okoliščine za nedopustnost njegove ponudbe, s čimer se Državna revizijska komisija strinja. Zgolj ugotovitev, v katerem dokumentu v ponudbi se nahaja ustrezno dokazilo, in posledično ugotovitev

o odvečnem dokumentu v ponudbiše ne predstavljata razloga za nedopustnost ponudbe drugega vlagatelja. Vendar je treba dalje ugotoviti, da se drugi vlagatelj v zahtevku za revizijo ne opredeljuje oziroma ne izpodbija ostalih naročnikovih ugotovitev, tj. da v njegovi ponudbi manjkata dokazili za ponujena reagentna za preiskavi S-Transferin in S-Proteini, oziroma v zvezi s tem (zgolj) zatrjuje, da naročnik zaradi tega ne bi smel njegove ponudbe zavrniti, temveč bi ga, upoštevajoč določbo petega odstavka 89. člena ZJN-3, moral pozvati k predložitvi manjkajočih dokumentov.

Na podlagi navedenega Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik v izpodbijani odločitvi jasno navedel, katerih dokazil drugi vlagatelj ni priložil v ponudbi, vendar slednji predmetnih naročnikovih navedb ne zanika in ne dokaže, da ne držijo, temveč (kot že navedeno) le zatrjuje, da naročnik kljub temu njegove ponudbe (še) ne bi smel zavrniti (ampak ga pozvati k dopolnitvi). Upoštevajoč navedeno gre tako kot nesporno štetu dejstvo, da je ponudba drugega vlagatelja v izpostavljenem delu pomanjkljiva, saj ne vsebuje dokazil za ponujena reagentna »Alinity c Transferrin« in »Alinity c Total Protein2«.

Med strankama tako ostaja sporno (zgolj) vprašanje, ali je naročnik ravnal pravilno, ko drugega vlagatelja ni pozval k dopolnitvi ponudbe, tj. manjkajočih dokazil za reagent »Alinity c Transferrin« in reagent »Alinity c Total Protein2«.

Omenjene revizijske navedbe je treba presojeti z vidika petega in šestega odstavka 89. člena ZJN-3. Peti odstavek 89. člena ZJN-3 določa, da lahko naročnik v primeru, če so ali se zdijo informacije ali dokumentacija, ki jih morajo predložiti ponudniki, nepopolne ali napačne oziroma če posamezni dokumenti manjkajo, zahteva, da ponudniki v ustreznem roku predložijo manjkajoče dokumente ali dopolnijo, popravijo ali pojasnijo ustrezne informacije ali dokumentacijo, pod pogojem, da je takšna zahteva popolnoma skladna z načeloma enake obravnave in transparentnosti. Naročnik od ponudnika zahteva dopolnitev, popravek, spremembo ali pojasnilo njegove ponudbe le, kadar določenega dejstva ne more preveriti sam. Predložitev manjkajočega dokumenta ali dopolnitev, popravek ali pojasnilo informacije ali dokumentacije se lahko nanaša izključno na takšne elemente ponudbe, katerih obstoj je pred iztekom roka, določenega za predložitev prijave ali ponudbe, mogoče objektivno preveriti. V šestem odstavku 89. člena ZJN-3 so določeni elementi ponudbe, ki jih (razen kadar gre za popravek ali dopolnitev očitne napake, če zaradi tega popravka ali dopolnitve ni dejansko predlagana nova ponudba) ni dopustno dopolnjevati ali popravljati, in sicer: cene brez DDV na enoto, vrednosti postavke brez DDV, skupne vrednosti ponudbe brez DDV (razen kadar se skupna vrednost spremeni v skladu s sedmim odstavkom 89. člena ZJN-3), in tistega dela ponudbe, ki se veže na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila.

Iz predstavljenih določb 89. člena ZJN-3 ter sodne prakse Sodišča Evropske unije, povezane z institutom dopolnjevanja oziroma popravljanja ponudb (npr. zadeve C-599/10, SAG ELV Slovensko in drugi, C-336/12 Manova, C-324/14 Partner Apelski Dariusz, C-387/14 Esaprojekt, in C-131/16 Archus in Gama), izhaja, da ponudbe po poteku roka za oddajo ponudb načeloma ni mogoče spreminjati oziroma popravljati, vendar pa lahko naročnik v določenih primerih od ponudnikov zahteva, da dopolnijo, popravijo, spremenijo ali pojasnijo ponudbeno dokumentacijo.

Pri tem je treba poudariti, da pozivanje k pojasnjevanju, dopolnjevanju ali popravljanju ponudb ni naročnikova dolžnost, pač pa gre le za možnost, za katero se naročnik lahko odloči. Kot je Državna revizijska komisija že večkrat pojasnila (prim. npr. odločitve št. 018-029/2017, 018-037/2019, 018-098/2020 in 018-087/2023), je glede na dikcijo petega odstavka 89. člena ZJN-3 (*»lahko naročnik zahteva«*) možnost pojasnjevanja, dopolnjevanja ali popravljanja ponudbe odvisna od naročnika. Ob upoštevanju omejitev iz šestega odstavka 89. člena ZJN-3 lahko tako

naročnik v primerih, ki so navedeni v petem odstavku 89. člena ZJN-3, od ponudnika zahteva, da predloži manjkajoče dokumente ali jih dopolni, popravi ali pojasni – vendar mu ZJN-3 te dolžnosti ne nalaga. Vseeno pa pri odločitvi, ali bo dopustil dopolnjevanje, popravljanje in pojasnjevanje ponudb, naročnik nima popolne diskrecijske pravice, saj mora strogo upoštevati določila lastne dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in pri tem vse ponudnike obravnavati enakopravno.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da v konkretnem primeru dopolnitev ponudbe drugega vlagatelja z izpostavljenima manjkajočima dokumentoma – četudi bi naročnik želel izkoristiti diskrecijsko pravico, ki mu jo daje peti odstavek 89. člena ZJN-3 – upoštevajoč določbo šestega odstavka 89. člena ZJN-3 ter skladno s prakso Državne revizijske komisije (npr. v zadevah št. 018-047/2018, 018-078/2018 in 018-058/2019) ne bi bilo dopustno, saj bi se nanašalo na tisti del ponudbe, ki se veže na tehnične specifikacije (pri čemer v danem primeru ni mogoče ugotoviti, da gre za očitno napako). Glede na citirane določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila namreč manjkajoči dokazili glede ponujenih reagentov »Alinity c Transferrin« in »Alinity c Total Protein2« predstavljata dokazili o izpolnjevanju tehničnih zahtev oziroma specifikacij naročnika, zato naknadna predložitev (po poteku roka za oddajo ponudbe) le-teh, v nasprotju z zatrjevanjem drugega vlagatelja, ne bi bila dopustna.

Državna revizijska komisija tako zaključuje, da naročniku v obravnavanem primeru ni mogoče očitati kršitev 89. člena ZJN-3 in določil dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, ko drugega vlagatelja ni pozval k dopolnitvi ponudbe po tem, ko je ugotovil, da v njegovi ponudbeni dokumentaciji ni vseh dokazil o tehnični ustreznosti ponujenih reagentov, in posledično pri tem, ko je njegovo ponudbo zaradi te pomanjkljivosti ocenil kot nedopustno, saj skladno s šestim odstavkom 89. člena ZJN-3 ni dopustno dopolnjevanje ponudbe v delu, ki se veže na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila.

Ker je ponudba drugega vlagatelja že zaradi ugotovljenih razlogov (manjkajočih dokazil glede ponujenih reagentov »Alinity c Transferrin« in »Alinity c Total Protein2«) nedopustna, saj te nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti v skladu s šestim odstavkom 89. člena ZJN-3 ni mogoče sanirati, Državna revizijska komisija ni obravnavala ostalih navedb glede (ne)ustreznosti ponudbe drugega vlagatelja, saj njihova presoja ne bi vplivala na položaj drugega vlagatelja v predmetnem postopku pravnega varstva in na odločitev Državne revizijske komisije. Obravnava teh navedb namreč ne bi mogla vplivati na drugačen zaključek naročnika o (ne)dopustnosti ponudbe drugega vlagatelja, posledično pa slednjemu v predmetnem postopku javno naročilo ne bi moglo biti oddano.

III. Sklepno

Državna revizijska komisija na podlagi vseh predstavljenih ugotovitev zaključuje, da je prvi vlagatelj v zahtevku za revizijo uspel izkazati, da je naročnik neutemeljeno ocenil njegovo ponudbo kot nedopustno, zato je na podlagi 2. alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN zahtevku za revizijo ugodila in razveljavila odločitev naročnika, kot izhaja iz dokumenta »Obvestilo o zavrnitvi vseh ponudb« št. JN/EU_01/2023 z dne 16. 8. 2023.

V skladu s tretjim odstavkom 39. člena ZPVPJN Državna revizijska komisija naročnika napotuje, da sprejme eno od odločitev, ki jih predvideva ZJN-3, in v primeru, da bo nadaljeval in zaključil postopek javnega naročanja z izbiro najugodnejšega ponudnika, ponudbe pregleda ter oceni v skladu z ZJN-3 in določbami dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, upoštevaje ugotovitve Državne revizijske komisije, kot izhajajo iz tega sklepa.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Državna revizijska komisija dalje zaključuje, da drugi vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo ni uspel izkazati naročnikovih kršitev v postopku oddaje javnega naročila pri presoji dopustnosti njegove ponudbe, zato je na podlagi 1. alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN zahtevka za revizijo zavrnila kot neutemeljenega.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 3. točke izreka tega sklepa.

Prvi vlagatelj v zahtevku za revizijo in v vlogi z dne 6. 9. 2023, s katero se je opredelil do naročnikove odločitve o zahtevku za revizijo, zahteva povrnitev stroškov, nastalih v postopku pravnega varstva.

Če je zahtevek za revizijo utemeljen, mora naročnik v skladu s tretjim odstavkom 70. člena ZPVPJN iz lastnih sredstev vlagatelju povrniti potrebne stroške, nastale v predrevizijskem in revizijskem postopku, vključno s takso.

Ker je zahtevek za revizijo prvega vlagatelja utemeljen, mu je Državna revizijska komisija kot potreben strošek najprej priznala takso za predrevizijski in revizijski postopek, plačano v višini 1.000,00 EUR.

V skladu z ustaljeno prakso Državne revizijske komisije (gl. npr. odločitve v zadevah št. 018-056/2015, 018-069/2018, 018-054/2020, 018-034/2023) gre vlagatelju, ki v postopku pravnega varstva nastopa sam, kot potrebne stroške dela priznati petino zneska, ki bi mu pripadal, če bi bil v postopku pravnega varstva zastopan po odvetniku. Na podlagi navedenega in ob upoštevanju dejstva, da bi v konkretnem primeru, če bi prvi vlagatelj nastopal z odvetnikom, vrednost odvetniške storitve (ob upoštevanju vrednosti spornega predmeta, prve točke Tarifne številke 44 OT in vrednosti točke v višini 0,60 EUR) znašala 5.400,00 EUR, je Državna revizijska komisija prvemu vlagatelju kot potrebne priznala priglase stroške dela za pripravo zahtevka za revizijo v višini 1.080,00 EUR. Državna revizijska komisija prvemu vlagatelju ni priznala priglasega DDV, saj za njegovo priznanje ne zadošča le, da je prvi vlagatelj davčni zavezanec, temveč mora biti za opravljeno storitev obračunan tudi DDV. Prvi vlagatelj s pripravo lastnega zahtevka za revizijo ni opravil obdavčljive storitve, saj je zahtevek za revizijo pripravil zase, kar pomeni, da ga ni pripravil proti plačilu. Da bi bil za opravljeno delo (priprava lastnega zahtevka za revizijo) obračunan in plačan DDV, prvi vlagatelj tudi ni izkazal.

Državna revizijska komisija prvemu vlagatelju ni priznala stroškov dela za pripravo opredelitve do navedb naročnika, saj ti v konkretnem primeru niso bili potrebni (peti odstavek 70. člena ZPVPJN v povezavi z osmim odstavkom istega člena, pa tudi drugi odstavek 2. člena OT). Navedbe v vlogi z dne 6. 9. 2023, s katero se je prvi vlagatelj opredelil do navedb naročnika, niso bile bistvene in niso pripomogle ne k hitrejši ne k enostavnejši rešitvi zadeve.

Državna revizijska komisija je tako prvemu vlagatelju kot potrebne stroške priznala stroške v višini 2.080,00 EUR, ki mu jih je naročnik dolžan povrniti v roku 15 dni od prejema tega sklepa, v primeru zamude pa skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo od prvega dne po poteku roka za prostovoljno izpolnitev do plačila. Višjo stroškovno zahtevo prvega vlagatelja je Državna revizijska komisija zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 4. točke izreka tega sklepa.

Tudi drugi vlagatelj je uveljavljal povračilo stroškov, nastalih v postopku pravnega varstva, vendar ker z zahtevkom za revizijo ni uspel, je Državna revizijska komisija v skladu z določbo tretjega odstavka 70. člena ZPVPJN zahtevo za povračilo stroškov postopka pravnega varstva zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 5. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Zoper to odločitev je dovoljen upravni spor. Tožba se vložijo neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali pa se mu pošlje po pošti. Rok za vložitev tožbe je 30 dni od vročitve odločitve Državne revizijske komisije.

Predsednik senata:
Samo Červek, univ. dipl. prav.,
predsednik Državne revizijske komisije

Vročiti:

- naročnik,
- prvi vlagatelj,
- drugi vlagatelj – po pooblaščenju,
- Republika Slovenija, Ministrstvo za javno upravo.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.